

4. Ривс О. Гендер и реформирование сектора безопасности. Практические примеры. Женева : Женев. центр демократич. контроля над вооруж. силами, 2014. vii, 148 с. URL: https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/Gender_and_SSR_Russian.pdf (дата звернення: 28.02.2019).

Отримано 01.03.2019

УДК 343.63:351.74

Івста Сергіївна ЄПШКО,

ад'юнкт Харківського національного університету внутрішніх справ

ЗАХИСТ ЧЕСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО В ЗАРУБІЖНИХ СИСТЕМАХ

Проаналізовані види відповідальності за наклеп на працівника поліції в європейських країнах. Наголошено на необхідності вдосконалення її кримінально-правового захисту поліцейського.

Діяльність органів поліції, обумовлена специфікою виконуваних нею функцій, зачіпає інтереси всіх членів суспільства. Оскільки органам поліції в процесі службової діяльності доводиться застосовувати примусові заходи, обмежувати права громадян, у випадках, передбачених законом, окремі з них проявляють до працівників поліції неповагу, принижують їх честь і гідність. Держава, яка зацікавлена у дотриманні національного законодавства, збереженні конституційного ладу своєї країни повинна підтримувати та створювати соціальні гарантії та належні умови для функціонування і захисту прав поліцейських.

Окремі кримінально-правові аспекти охорони честі та гідності в юридичній науці розглядали: О. М. Бандурка, Р. О. Стефанчук, І. Р. Стремькова, Ю. В. Баулін, А. В. Грищук, А. О. Церковна, О. М. Литвинов, А. А. Житній, В. І. Осадчий, та інші, проте в сучасних умовах охорони прав людини необхідно додаткове дослідження цього питання.

Стаття 3 Конституції України проголошує: «Людина, її життя, здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю» [1].

Прийняття Закону України «Про національну поліцію» значно розширило повноваження поліцейських. Національна поліція України (поліція) – це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та порядку. Поліцейським є громадянин України, який склав присягу поліцейського, проходить службу на відповідних посадах у поліції і якому присвоєно спеціальне звання поліції [2].

На сьогоднішній день будь-хто може дозволити собі образити поліцейського просто за те, що він «поліцейський», комусь не подобаються законні вимоги останнього та інше.

Образа (наклеп) принижує честь і гідність особи чи її родичів, особливо якщо це стосується поліцейського, тим самим підриваючи його повноваження, авторитет перед іншими членами суспільства, впливає на почуття внутрішньої самооцінки себе як правоохоронця та як людини взагалі. Посягання на честь і гідність працівника правоохоронних органів може вплинути на його службу та професійну роботу та змінити ставлення інших осіб до повноважень правоохоронного органу, в особі представника влади (поліцейського). Необхідно встановити та закріпити кримінальну відповідальність за наклеп на працівника правоохоронного органу, як це вже зроблено в більшості європейських держав світу таких як: Болгарія, Данія, Іспанія, Ірландія, Ісландія, Італія, Люксембург, Франція, Німеччина, Норвегія, Бельгія, Словенія, Фінляндія, Нідерланди, Швеція, Чехія, Швейцарія, Австрія, Польща. Так, наприклад, § 1 стаття 212 Кримінального Кодексу Республіки Польща зазначає: «Хто приписує іншій особі, групі осіб, установі, юридичній особі або організаційній одиниці без утворення юридичної особи така поведінка або властивості, які можуть принизити їх в очах громадської думки або привести до втрати довіри, необхідного для займаної посади, що здійснюється професії або роду діяльності, підлягає штрафу, покарання обмеженням волі або позбавленням волі на строк до 1 року.

§ 2. Якщо винний здійснює діяння, передбачене в § 1, з використанням засобів масової інформації, підлягає штрафу, покарання обмеженням волі або позбавленням волі на строк до 2 лет. § 3. У разі засудження за злочин, передбачений в § 1 або 2, суд може постановити про грошову компенсацію на користь потерпілого, Польського Червоного Хреста або на інші суспільні цілі, зазначені потерпілим. § 4. Переслідування злочину, передбаченого в § 1 або 2, порушується в порядку приватного звинувачення» [3].

Кримінальний кодекс Іспанії у Книзі другій статті 206 вказує, що: «Наклепом визнається звинувачення в скоєнні злочину, скоєне особою, яка знала про його хибності або з необережності не вважав за необхідне перевірити його істинність». У статті 207 цього ж Кодексу встановлено відповідальність за наклеп: «Наклеп карається позбавленням волі на строк від шести місяців до двох років або штрафом у розмірі від шести до двадцяти чотирьох місячних заробітних плат, якщо вона була поширена серед широкого кола осіб, і в інших випадках – штрафом в розмірі від чотирьох до десяти місячних заробітних плат» [4].

Удосконалення правоохоронної діяльності передбачає й вдосконалення її кримінально-правового захисту. Відповідно до положень Кодексу поведінки посадових осіб по підтриманню правопорядку, який було

прийнято 17 грудня 1979 року резолюцією Генеральної Асамблеї ООН 34/169, загроза життю і безпеці посадових осіб по підтриманню правопорядку розглядається як загроза стабільності в цілому.

Отже, проблематика забезпечення охорони честі і гідності саме кримінально-правовими засобами зумовлена тим, що ці питання в нашій державі регулюються нормами цивільного законодавства недостатньо. Потреба в існуванні належного кримінально-правового захисту працівників правоохоронних органів обумовлена самою суттю їх діяльності, а також міжнародними стандартами. Недосконалою є правова база забезпечення кримінально правового захисту таких особистих переваг працівника правоохоронних органів, як життя, здоров'я, особиста безпека та недоторканність. Автор вважає, що необхідно на законодавчому рівні закріпити кримінальну відповідальність за посягання на честь та гідність поліцейського, як це зроблено в багатьох країнах світу.

Список бібліографічних посилань

1. Конституція України : закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580 VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379.
3. Уголовный кодекс Республики Польша : от 01.01.1997. Юридическая Россия : сайт. URL: <http://law.edu.ru/norm/norm.asp?normID=1246817&subID=100110056,100110057,100110069,100110393> (дата звернення: 10.03.2019).
4. Уголовный кодекс Испании 1995 года // Юридическая Россия : портал. URL: <http://law.edu.ru/norm/norm.asp?normID=1247923&subID=100111282,100111288> (дата звернення: 10.03.2019).

Отримано 11.03.2019

УДК 159.9:355.5

Андрій Юрійович КОЛОС,

слухач гуманітарного факультету

Національного університету оборони України

імені Івана Черняховського (м. Київ)

УМОВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОГО КЕРІВНИКА

Описана основна проблематика досліджень психології управління. Зазначено, що найефективнішим стилем управління є партисипативний стиль.

Соціально-економічні зміни та події останніх років в українському суспільстві створюють умови для появи принципово нових підходів до організації управління в Збройних Силах України та вимагають її істотних перетворень. Важливою умовою підвищення ефективності